

# Renáta Kaščáková

saS  
Sloboda Solidarita

Volebný program  
kandidátky  
na županku  
Trenčianskeho kraja

**Iná ako oni.**

# Moja vízia

**VÚC pod mojim vedením nebude ako obluda, ktorej ľudia nerozumejú, ale bude zástancom občanov pred zásahmi štátu do ich regiónu. A opačne, bude pôsobiť na vládu pri presadzovaní zákonov a riešení, ktoré budú vychádzať z potrieb občanov v prirodzených regiónoch nášho kraja a budú im na prospech.**

## Vo vedení župy chcem dosiahnuť

### Aby sa peniaze nemíňali, ale s rozumom investovali

Peniaze na cesty, strechy, budovy a ďalšie investície sa nebudú rozdeľovať po politickej a kamarátskej linke, ale podľa toho kde sú najviac potrebné.

### Aby úrad videl v občanovi klienta

Znížim byrokraciu, aby úrad „nepožieral“ sám seba, a teda aby pracoval viac pre občanov ako sám pre seba a aby na úrade prestala panovať atmosféra strachu a direktívneho riadenia, ktorá ovplyvňuje aj správanie úradníkov k občanom.

### Aby župa bola tým, kto spája sily v prospech občanov

Do tvorby politik VUC aktívne zapojím samosprávy, zamestnávateľov, malých a stredných podnikateľov, tretí sektor, akademické inštitúcie a ďalšie subjekty verejného aj súkromného sektora, ktoré spolupôsobia pri rozvoji regiónu a ovplyvňujú kvalitu života občanov, pričom často o sebe vzájomne nevedia – ako županka budem ich koordinátorom.

### Aby sa s pomocou župy rozvíjali prirodzené regióny

V riešeníach nebudem používať jeden meter pre všetkých, ale budem prihliadať na prirodzené regióny, ktoré majú rôzne potreby, pretože inak sa žije obyvateľom krajského mesta, inak baníkom na hornej Nitre, inak kopaničiárom na Myjavsku, či obyvateľom priemyselne vyspelého dolného či stredného Považia a každý región má teda iné priority.

## Moje priority a ciele po voľbách do VÚC 2017

### Príležitosti pre mladých

Trh práce sa veľmi rýchlo mení a je potrebné naň **reagovať pružnejšie** študijnými odbormi. Ako županka budem tlačiť na zavedenie sledovania úspešnosti škôl podľa **uplatnenia absolventov v praxi**, čo sa doteraz nikdy nesledovalo. Budem sledovať a rozvíjať motivácie mladých ľudí v spolupráci so školami, zamestnáva-

teľmi, zväzmi, komunitami, samosprávami, verejnými i neverejnými poskytovateľmi služieb a pod. Budem podporovať **pozitívne príklady**, rozvoj **kreatívnych vyučovacích metód**, vzájomnú **spoluprácu**, sieťovanie **nápadov** a rozvoj **talentov**.

### Spokojná stredná generácia

Pracujúci ľudia sú dnes vystavení veľkému stresu a je od nich očakávaný veľký výkon. Okrem toho, že sa starajú o seba a svoje deti, sú vystavení aj tlaku na starostlivosť o starnúcu generáciu svojich rodičov. Pre kvalitu ich života sú preto dôležité všetky zložky – **zamestnanie**, fungujúca **doprava**, bezpečný **stav ciest**, kvalitná **zdravotná starostlivosť**, **školy** pre ich deti, či **sociálne služby** pre ich starnúcich či nevládných rodičov a príbuzných, ale aj možnosti pre trávenie vlastného voľného času, **športové, spoločenské či kultúrne možnosti** vyžitia a tak ďalej. Budem sa starať o to, aby služby, ktoré pre občanov poskytuje kraj, boli na čo najvyššej možnej úrovni a aby sa pri akýchkoľvek rozhodnutiach presadzovali trvalo udržateľné riešenia. Neverejných poskytovateľov nebudem považovať za konkurentov, ale naopak – všade tam, kde to bude možné, budem zabezpečenie služieb riešiť ich **podporou a spoluprácou** s nimi.

### Dôstojné starnutie

21. storočie patrí starým ľuďom a od ich zdravia a pohody sa odvíja všetko, vrátane ekonomickej výkonnosti ľudí v aktívnom veku, na ktorých pomoc sú odkázaní a ktorých zdravie je rovnako dôležité. Budem preto dohliadať na **humanizáciu** v zdravotníctve a sociálnych službách, kde každý človek predstavuje konkrétny osud. Budem presadzovať **informačné kontaktné body**, aby každý človek vedel, na čo má právo a nárok zo zákona. Budem venovať zvýšenú pozornosť **doliečovacím službám** a službám tzv. paliatívnej starostlivosti, čiže starostlivosti o nevyliciteľne chorých pacientov, ktorá bude viesť k zvýšeniu počtu nemocničných lôžok pre tieto typy služieb. Budem presadzovať riešenia tzv. **„striebornej ekonomiky“**, ktorá je založená na službách pre seniorov a so zapojením seniorov do čo najdlhšieho aktívneho života v domácom prostredí a tam, kde sú zvyknutí. Ako županka budem ombudsmankou ľudí v zdravotnej a sociálnej núdzi.

# Program

Nástrojom, pomocou ktorého chcem dosiahnuť vyššie uvedené priority a ciele, bude môj program, s ktorým ako županka predstúpim pred poslancov.

**Môj program sa opiera o 3 základné piliere, podľa ktorých chcem riadiť župu:**

## 1. Lepšie služby, bližšie k občanom

Kraj je ako „obluda“, ktorej sa volič obáva, nechce ju spoznať porozumieť jej, ani sa s ňou spriatelíť. Je príliš ďaleko od ľudí, pritom v mnohých prípadoch rozhoduje práve ona o kvalite ich života. Má kompetencie na to, aby zlepšovala každodennú situáciu v oblasti vzdelávania, sociálnej sféry, zdravotnej starostlivosti, životného prostredia, mobility, podnikania, trávenia voľného času. Preto sa zasadím o to, aby župa pokročila dopredu vo všetkých oblastiach, ktoré má starosti a privediem ju tam, kam patrí - čo najbližšie k občanom.

- Zasadím o čo najväčšie **zapojenie verejnosti**, odborníkov, združení, komunit, spolkov, do tvorby riešení výhodných pre občanov, formou strenutí na pravidelnej báze, ako aj prizývania k tvorbe konkrétnych zámerov riešených v rámci kraja.
- Zavediem novú **kultúru vzťahov** otvorenej komunikácie a spolupráce. Komunikácia odo mňa, aj od členov môjho tímu smerom na občana, ale aj zamestnancov úradov, inštitúcií a ostatných spolupracujúcich subjektov bude systematická, zrozumiteľná, transparentná a smerujúca k výsledku.
- Vytvorím zreteľné **kontaktné miesto**, na ktorom bude kraj občanom poskytovať potrebné informácie a pomoc.

## 2. Menej byrokracie

Úrad Trenčianskeho samosprávneho kraja je rokmi zdeformovaný, zatuchnutý od prílišnej byrokracie a množstva vnútorných nariadení, ktoré vlastným úradníkom často zbytočne komplikujú život. Spomaľuje a zneprehľadňuje to ich prácu, stráca sa radosť z práce aj zmysel ich pôsobenia, ktorým nemá byť úrad pre úrad, ale predovšetkým služba verejnosti. Na úradné rozhodnutia je naviazaných aj množstvo ďalších inštitúcií, o ktoré sa župa stará, ako sú stredné

školy, sociálne, kultúrne zariadenia a podobne. Tam všade je priestor na zlepšenie systému fungovania a zorganizovania práce. Preto budem trvať na efektívnom riadení, zjednodušovaní a tým v konečnom dôsledku aj zlacňovaní procesov.

- Vykonám audit procesov riadenia úradu a podriadených organizácií vedúci k manažérskym riešeniam smerujúcim k zníženiu byrokracie. Nepôjdem metódou mocenského revanšu a plošnej politickej výmeny úradníkov, ale využijem to najlepšie z existujúceho odborného a ľudského potenciálu, o ktorý sa chcem oprieť.
- Vykonám audit zameraný na kontrolu hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti vynakladaných prostriedkov na chod úradu a jeho podriadených inštitúcií v porovnaní s dosiahnutými výsledkami – systémom sledovania hodnoty za peniaze.
- Zjednoduším systém rozpočtovania a ponechám len programové rozpočtovanie so zreteľným stanovením programov a cieľov, ktoré je verejnosti zrozumiteľnejšie.

## 3. Trvalo udržateľné riešenia

Len málo voličov si uvedomuje, že kraj tvorí niekoľko menších prirodzených regiónov. Je tu jednak krajské mesto Trenčín a jeho bezprostredné okolie, ale aj horná Nitra, Myjavsko či dolné a stredné Považie, ktoré majú od krajského mesta často úplne odlišné a osobitné problémy. Lenže samosprávy v nich na spoločnom rozvoji vzájomne príliš nepracujú, župa ich k tomu nemotivuje a nie je im v ich riešeniach partnerom. S obecnou alebo mestskou samosprávou sa pritom volič ľahšie stotožní, vie si k nej vytvoriť vzťah. Preto podporím riešenia vedúce k trvalo udržateľnému rozvoju prirodzených regiónov a zasadím sa o **prehodnotenie rozvojových koncepcií kraja** v tomto duchu. Som presvedčená, že peniaze nie sú pri hľadaní riešení tým hlavným, čo rozvoju kraja chýba. Účinnejšia býva často **vzájomná podpora, sieťovanie a transfer znalostí**.

- Zasadím sa o vznik platforiem spolupráce a partnerstiev súkromného a verejného sektora, ktoré budú mojim poradným orgánom a ktoré budú môcť prinášať konkrétne návrhy na riešenia systémom „potrieb zdola“. Budú v nich mať miesto zástupcovia z radov zamestnávateľov, podnikateľov,

komunit a ďalšej odbornej i laickej angažovanej verejnosti, ako aj krajskí politici.

- Zrevidujem **grantový systém** a vytvorím návrh na nový zmysluplný a motivačný finančný program, ktorý bude zameraný na regióny a stanovené priority, so zapojením angažovaných komunit.
- **Rozpočet**, ktorý budem predkladať krajským poslancom, bude zostavený tak, aby v ňom boli prehľadne identifikované projekty a riešenia v prospech konkrétnych regiónov. Princípom rozpočtovania bude, aby financovanie reagovalo na rozvojové potreby jednotlivých regiónov a na ich individuálne silné a slabé stránky, ohrozenia a príležitosti. Rovnako bude z rozpočtu na prvý pohľad viditeľné, ako sú financované v konkrétnom regióne sídliace organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja. Z charakteru programového rozpočtu bude tiež jasné, aké finančné zdroje budú v daných regiónoch vynaložené a na aké konkrétne projekty (riešenia) to bude.
- V prípade, že naplneniu mojich cieľov a priorít bude brániť **legislatívne prostredie**, ktoré regionálnemu rozvoju v skutočnosti nepraje, budem na úrovni Národnej rady SR, resp. vlády iniciovať jeho zmenu.
- Osobne budem dohliadať na to, aby poslanci krajského zastupiteľstva konali v prospech **trvalej udržateľnosti** regiónov ako celku a nie za záujmy konkrétnych jednotlivcov alebo za záujmy seba samých.
- Budem iniciovať **revíziu programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho kraja** a nadväzujúcich strategických dokumentov.

## Programové časti podľa jednotlivých oblastí

### Školstvo

#### Stredné školstvo ako príprava na zamestnanie i na vlastné podnikanie

Odchod mladých ľudí z regiónov je prehlbujúci sa problém Slovenska, ktorý postihuje aj Trenčiansky kraj. Mladí ľudia, ktorí vycestujú za štúdiom do okolitých väčších miest, sa tam zväčša usadia aj pre podmienky na prácu a život, ktoré tam nájdú. Mojou prioritou bude hľadať také riešenia, aby pri rozhodovaní, kde sa po štúdiu usadiť, bolo „zostať doma“ jednou z ich základných volieb.

#### tvorba koncepcie v odbornom dialógu

- Mojim krédom vždy bola spolupráca a aj preto pozvem zamestnávateľov a podnikateľov k revízii stredného školstva v našom kraji. Odborný dialóg so zamestnávateľmi a podnikateľmi z celého spektra sektorov, bude pre mňa kľúčový aj z dôvodu zisťovania aktuálnych potrieb na trhu práce a získavanie pravidelnej spätnej väzby na spoluprácu. V dialógu neobídeme ďalších kľúčových aktérov ako je akademická pôda či zákonodarcovia, ale aj zriaďovatelia základných škôl, ktoré sú liahňou stredného školstva.

#### dôraz na rozvoj všestranných zručností absolventov

- Budem sa snažiť vytvoriť také flexibilné podmienky, v ktorých by si nielen masoví zamestnávatelia, ale aj menší podnikatelia našli priestor na systematickú prípravu kvalifikovanej pracovnej sily pre svoje prevádzky. Zasadím sa tiež o to, aby boli vytvorené podmienky pre štúdium a rozvoj takých zručností, ktoré mladých ľudí povzbudia nielen k tomu, aby si po získaní vzdelania iba hľadali zamestnanie, ale aby sa naučili sami podnikáť a pracovné miesta raz dokázali aj sami vytvoriť.

#### modernizácia škôl podľa priorít

- Som si vedomá, že motiváciou pre štúdium na strednej škole nie je len kvalitný študijný program, ale aj atraktívne a moderné priestory v školách, školských dielnach a na internátoch, ktorých stav z dôvodu „modernizačného dlhu“ nie je všade adekvátny. Súčasťou koncepcie bude aj postupná modernizácia priestorov školských zariadení, ideálne podľa toho, ktoré školy pripravujú absolventov s najlepším uplatnením v živote. Tento ukazovateľ považujem za najdôležitejší pri akýchkoľvek úvahách o kvalite školstva, no doteraz ho nikto nesleduje. Preto zavediem jeho čo možno najpresnejšie zisťovanie, opísané v nasledujúcom bode.

#### sledovanie úspešnosti absolventov

- Stredné školy, resp. župa ako ich zriaďovateľ dnes okrem informácie o podaní prihlášky na vysoké školy nesleduje ďalšie informácie o uplatnení žiakov, a teda ich ďalšom „osude“. Nezistuje sa, či sú aj naďalej úspešní, či po maturite naozaj pokračujú v štúdiu na zvolenej škole, alebo či nastúpili do zamestnania na Slovensku, v zahraničí, prípadne ako sa uplatnia po absolvovaní štúdia na vysokej škole. Tieto zisťovania sú sčasti možné z oficiálnych štatistík a sčasti sa dajú nastaviť vlastným zisťovaním. Podobne spoluprácou škôl na projektoch s bývalými žiakmi môže byť vidno, ako sa im darí. Zasadím sa o meranie takýchto výsledkov škôl.

### **motivácia učiteľov**

- V koncepcii nezapodím ani na motiváciu učiteľského personálu a navrhmem spoločne s podnikateľmi a zamestnávateľmi systém benefitov, ktorý bude základom pre zaskladizovanie personálu.

### **pozornosť študijným talentom**

- Osobitnú pozornosť budem venovať talentom, aby mladí ľudia mohli adekvátne rozvíjať svoje výnimočné schopnosti, prípadne sa zúčastňovať medzinárodných súťaží, a tým zlepšovať reputáciu kraja doma aj v zahraničí. K tomuto účelu navrhmem vytvorenie osobitej dotačnej schémy.

## **Kultúra, šport, voľný čas**

### **Zlepšenie služieb a infraštruktúry pre voľný čas, kultúru, šport a medzigeneračnú spoluprácu**

#### **súčinnosť služieb**

- Pre to, aby ľudia zotrvali doma a neodchádzali za lepším životom inam, je dôležité, aby fungovali aj kvalitné služby pre voľný čas, kultúru či šport. Na niektoré z nich, napríklad v oblasti správy kultúrnych inštitúcií, ale aj športových a iných zariadení v objektoch v krajskej zriaďovateľskej pôsobnosti má dosah práve samosprávny kraj. Iné sú zase v pôsobnosti obcí, miest, štátu, prípadne súkromného sektora. Tieto inštitúcie sú častokrát v stave, že si vzájomne konkurujú, nespupracujú, nepodporujú svoju jedinečnosť. Budem preto presadzovať spoluprácu a súčinnosť so všetkými poskytovateľmi služieb v kraji, aby došlo k ich účinnému spoločnému pôsobeniu pre prospech občana.

#### **podpora zdravého životného štýlu mládeže**

- Budem podporovať riešenia, ktoré povedú k zdravému životnému štýlu mladej generácie. Budem tiež požadovať, aby štát poskytoval peniaze v športe – ale i kultúre, umení či ostatných voľnočasových aktivitách tak, aby sa existujúci balík rozdeľoval viac v prospech aktívneho životného štýlu detí a mládeže a menej na šport ako „biznis“, ktorý má byť vecou majiteľov klubov.

#### **podpora inovácií, kreativity a talentov**

- Spoločne s verejnosťou a aktívnymi komunitami vrátane záujmových združení a zväzov, budem iniciovať reformu podpory kultúry, športu a voľnočasových aktivít v kraji so zameraním na rozvoj inovácií, kreativity a talentov nielen v oblasti

kultúry, umenia, športu ale aj ďalších voľnočasových aktivít, medzigeneračnej spolupráce, spolupráce vedúcej k integrácii znevýhodnených občanov a podobne.

### **riešenie centra kultúrno kreatívneho priemyslu**

- V rámci programovacieho obdobia na čerpanie eurofondov z operačného programu IROP 2014–2020 sa okrem iného počíta aj so zriadením centra kultúrno kreatívneho priemyslu v každom krajskom meste. Zrevidujem už rozbehnuté procesy a zasadím sa o to, aby sa prijímalo len finančne a obsahovo zdravé riešenie.

## **Sociálne a zdravotnícke služby**

### **Inovované sociálne a zdravotnícke služby, dôstojný život pre seniorov**

Nie je mi ľahostajné, ako sa z úrovne štátu a samosprávy nenáležite správame k tým, ktorí sú odkázaní na sociálnu alebo zdravotnícku starostlivosť, a ktorých je z roka na rok viac. Obyvateľstvo kraja starne a nápor na tieto služby stále narastá. Európa smeruje k riešeniam, ktoré majú udržať starých ľudí čo najdlhšie v domácej opatere. Napriek sľubom a vzletným predsavzatiam ide Slovensko skôr naopak voči tomuto trendu a v ponuke sú často len chátrajúce ústavy ako odkladiská pre seniorov – Trenčiansky kraj nevynímajúc. Aj preto sa budem spoločne s organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja, ale aj tretím sektorom a ďalšími verejnými i neverejnými poskytovateľmi sociálnych a zdravotníckych služieb osobne angažovať a venovať špeciálnu pozornosť zlepšeniu služieb pre seniorov, chorých a odkázaných ľudí. Osobitný dôraz budem klásť na rozvoj tzv. **striebornej ekonomiky**, t.j. služieb a podnikania naviazaného na staršiu a najstaršiu generáciu, ako aj na rozvoj **medzigeneračných programov**, v ktorých vidím veľký potenciál pri rozvoji nášho kraja.

### **revízia koncepcie sociálnych a zdravotníckych služieb v kraji**

- Súčasný systém poskytovania sociálnych ako aj zdravotníckych služieb podľa môjho názoru vyžaduje hĺbkovú revíziu za pomoci odborníkov a lokálnych sociálnych partnerov, aby sa identifikovali reálne potreby našich občanov a navrhli integrované (vzájomne prepojené) a nekonvenčné riešenia pre jednotlivé regióny kraja. Budem iniciovať reformu týchto služieb.

## **zmysluplné a prepojené služby**

- Som presvedčená, že nájdeme také modely integrovaných (previazaných) služieb sociálnej a zdravotníckej starostlivosti, ktoré budú efektívne a hodné povšimnutia aj pre iné kraje na Slovensku. Mojim cieľom je na tieto riešenia navrhnuť a zaviesť systém finančnej podpory pre jednotlivé regióny, v ktorom budú prijímateľom samosprávy. Budem sa pritom zaujímať o ich komunitné plány so snahou o ich zmysluplnú koordináciu.

## **dôraz na terénne sociálne služby**

- Konkrétne zlepšenia v regiónoch kraja si vyžaduje najmä terénna sociálna služba, ktorá je stále nedostatočná čo sa týka nielen jej samotnej ponuky, ale i jej dostupnosti do vzdialených obcí. Ide o ponuku donáškovej služby, sociálneho taxíka, opatrovateľskej služby a podobne, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti miest a obcí. Súčinnosť krajskej samosprávy pre čo najlepšie zabezpečenie týchto služieb obcami bude rovnakou mojou prioritou. Dôvodom je to, že zvýšenie počtu ľudí dožívajúcich doma a predĺženie doby ich asistovaného pobytu v domácom prostredí jednak zvýši dôstojnosť života starších ľudí, jednak zníži nápor na dlhodobú ústavnú starostlivosť.

## **deinštitucionalizácia**

- Zmena systému a prechod z ústavnej sociálnej starostlivosti na starostlivosť komunitného typu sa v našom kraji napriek predsavzatiam nezačali. Budem podporovať vznik zariadení komunitného typu, a tiež zariadení, ktoré poskytujú ambulatné služby klientom napr. denné stacionáre a pod.

## **zariadenie prvého kontaktu**

- Čoraz častejšie sa stáva, že občania sa nečakane ocitnú v zložitej životnej situácii, kedy buď oni sami alebo ich rodičia či blízki príbuzní zostanú odkázaní na sociálnu pomoc. Zvyčajne sa tak stáva po zdravotnom probléme a zdravotníckej opatere (v chorobe, po úraze, hospitalizácii a pod.). Stresovú situáciu riešia často na úkor dovolenky či neplateného voľna v zamestnaní, preto potrebujú zväčša urýchlene riešiť vzniknutý stav. Zistia však, že vlastne ani nevedia, na koho sa v tej chvíli obrátiť. Utekajú sa o radu a usmernenie k známym, priateľom, či susedom, ktorí už takú situáciu absolvovali, prípadne komunikujú so zdravotníckym zariadením, s ktorým boli naposledy v kontakte. Prakticky neexistuje jedno centrum spoľahlivých informácií, kde by sa občania v takýchto situáciách dočkali komplexnej fundovanej rady. Aj preto budem považovať za nevyhnutné zriadiť poradenský bod prvého kontaktu,

na ktorý sa občania budú môcť s dôverou obrátiť. Záleží mi na tom, aby pri riešení svojej sociálnej núdze bola zachovaná ich ľudská dôstojnosť a hlavne aby sa domohli svojich možností a práv.

## **podpora rozvoja tzv. „striebornej ekonomiky“**

- Veľký potenciál pri rozvoji nášho kraja vidím v oblasti rozvoja tzv. striebornej ekonomiky, t.j. služieb a podnikania naviazaného na staršiu a najstaršiu generáciu, preto jej budem venovať osobitnú pozornosť a poskytovať súčinnosť pri jej rozvoji.

## **podpora medzigeneračných programov**

- Podobne budem podporovať medzigeneračné programy, ktoré zapájajú seniorov do aktívnej spolupráce s mladšími generáciami ľudí a naopak, a sú prevenciou pred neblahými následkami starnutia ako sú depresie, pocity zbytočnosti či strata záujmu o aktívny život u ľudí vo vyššom veku.

# **Infraštruktúra**

Príprava komplexných rozvojových riešení je kľúčovým poslaním kraja. Napriek tomu, že si kraj dal doteraz vypracovať množstvo rozvojových a plánovacích materiálov, skončili „v šuflíku“.

Investície sa realizujú najmä na základe individuálnych politických záujmov a nie skutočných rozvojových potrieb v kraji. To chcem zmeniť.

Riešenie služieb a rozvoj infraštruktúry nemajú odrážať politické či osobné motivácie, ale majú reagovať na skutočný dopyt. Ak si na úrovni krajskej samosprávy osvojíme tento prístup, o čo sa budem osobne snažiť, tak sa infraštruktúra (cestná, cyklistická, ale aj ostatná) začne modernizovať a budovať s rozumom a nielen „na efekt“ vynaložených finančných zdrojov, len pre slávnostné „prestihávanie“ pásky.

## **Rozumné investície do infraštruktúry**

### **transparentné rozhodnutia**

- Zavediem novú kultúru vzťahov otvorenej komunikácie so samosprávami na úrovni prirodzených regiónov tak, aby sa podieľali na spoločnom rozhodovaní o prioritách investícií do infraštruktúry z rozpočtu kraja. O prioritách sa nebude rozhodovať za zatvorenými dverami.

### **vecne motivované investície**

- Nahradím súčasný systém politicky motivovaných investícií do infraštruktúry v kraji len „pre vyvolených“, systémom spravodlivo nastavených podmienok pre všetkých. Výstavba, rekonštrukcia

a údržba ciest II. a III. triedy musí vychádzať z intenzít dopravy a najnovších dopravných prieskumov využívania cestnej siete. Kľúčom k nastaveniu zrozumiteľných a jasných pravidiel bude dialóg, ktorý chcem viesť so samosprávami a ďalšími aktérmi dopravy v kraji (dopravcovia, podnikatelia, obchodné centrá, kultúrne, športové strediská a podobne).

### **koordinovaná správa ciest**

- Pri výstavbe, rekonštrukcii a údržbe ciest II. a III. triedy sa na princípe koordinácie pozriem aj na situáciu s cestami v správe iných subjektov – štátu, miest a obcí, a podobne (cesty I. triedy, diaľničné úseky, miestne komunikácie,...), pretože sú súčasťou spoločnej cestnej siete v tom istom území. Lavá ruka musí vedieť čo robí pravá.

### **rozumné hospodárenie a správa vlastného majetku**

- Zrevidujem všetok majetok v správe kraja, pozriem sa na jeho stav a náklady, ktoré si starostlivosť oň vyžaduje v pomere s výnosmi a verejnými benefitmi. Navrhmem riešenia na nakladanie s majetkom - najmä takým, ktorý predstavuje zvýšenú záťaž, tak, aby sa dosiahla jeho trvalá udržateľnosť a čo najlepšie využitie.

## **Doprava**

### **Integrovaná doprava do zamestnania a za voľným časom**

#### **prierezové dopravné riešenia**

- Skutočné „metropolitné“ – čiže nadobecné dopravné riešenia nielen v oblasti kvality infraštruktúry (cestných komunikácií, parkovísk, cyklotrás) ale aj v oblasti dopravných služieb (grafikonov) si vyžadujú odbornú a prierezovú koordináciu potrieb a záujmov miest, obcí, zamestnávateľov, školských zariadení, nákupných centier, kultúrnych zariadení, železničnej spoločnosti, podnikateľov v cestovnom ruchu a podobne. Zasadím sa o presadenie prierezového prístupu k riešeniam a zefektívnenie systému verejnej dopravy aj s pomocou drobných súkromných prepravcov.

## **Životné prostredie**

### **Kvalitné životné prostredie**

#### **trvalé a hodnotné zelené riešenia**

- Pri všetkých riešeniach z úrovne kraja budem brať na zreteľ skutočný, nie formálny dopad

investície na životné prostredie, a pokiaľ to bude možné, tak pri investíciách budem presadzovať uprednostňovanie naozaj „zelených“, t.j. v mojom ponímaní trvalejších a hodnotnejších riešení aj s ohľadom na klimatické zmeny.

### **transformácia hornej Nitry**

- Zaujmem jasný postoj k principiálnej otázke „dotovanej ťažby hnedého uhlia“ na hornej Nitre s negatívnym dopadom na životné prostredie a na investície v cestovnom ruchu. Mojou víziou je postupná transformácia regiónu na príťažlivú turistickú destináciu s využitím kúpeľníctva, prírodných daností a historických pamiatok. Pre bezpečný prechod zamestnanosti po útlme ťažby uhlia bude nevyhnutná kombinácia príležitostí, o ktorých podporu sa zasadím. Popri cestovnom ruchu je to napríklad tvorba príležitostí v novo nastupujúcom priemysle, ale aj v prostredí malého a stredného podnikania či služieb. Ak tomu budú brániť prekážky zo strany štátom nastaveného prostredia, budem žiadať nápravu z úrovne vlády.

## **Cestovný ruch**

### **Podpora tvorby podmienok pre rozvoj cestovného ruchu v prirodzených regiónoch kraja**

Trenčiansky kraj to nie je len 18 miest s priemyselným a spoločenským zázemím, ale aj atraktívny vidiek vo vyše dvestosedemdesiatich obciach, kde je stále nedostatok príležitostí na podnikanie či už v poľnohospodárskej prvovýrobe, potravinárstve, remeslách alebo v službách cestovného ruchu. Župa môže účinne prispieť k ich rozvoju podnecovaním partnerstiev a tvorby spoločných produktov.

#### **podpora regionálnych partnerstiev**

- Mojou prioritou bude hľadať a iniciovať spoločné riešenia pre zlepšovanie podmienok rozvoja lokálnej výroby i spotreby domácich produktov, ako aj služieb cestovného ruchu na vidieku. Z pozície županky ponúknem platformu pre súčinnosť a spoluprácu pre mestá, obce, komunity a ďalšie angažované subjekty, s cieľom podnietiť vznik partnerstiev v prirodzených regiónoch kraja, resp. fungujúcich odbytových prepojení regionálnej produkcie na vidieku s mestami v regióne i mimo neho.

#### **podpora spoločných produktov cestovného ruchu**

- Navrhmem prehodnotenie systému podpory zameranej na obnovu kultúrnych pamiatok

a ich využitia v spojení s inými produktmi cestovného ruchu. Mojim cieľom bude podporiť zmysluplné poznávacie okruhy pre občanov kraja aj pre návštevníkov, ktoré pospájajú čo najviac lokálnych podnikateľov s regionálnymi produktmi, ako aj kultúrnych a prírodných bodov záujmu tak, aby sa na týchto trasách mohla ukázkovo rozvinúť napríklad fungujúca drobná infraštruktúra pre cyklistov a návštevníkov všeobecne.

### **Podpora rozvoja krajského mesta ako brány do regiónu**

Trenčín ako prirodzené centrum kraja buduje svoj program rozvoja s ohľadom na široké okolie. Jeho úspech preto považujem za kľúčový pre celý Trenčiansky kraj a z tohto dôvodu sa zasadím o čo najlepšiu súčinnosť samospráv kraja a krajského mesta k jeho naplneniu.

### **súčinnosť pri rozvoji nábrežia – projekt Trenčín si Ty**

- Projekt rozvoja nábrežia s premenou starého železničného mosta na promenádu a prepojením na centrálnu mestskú zónu v Trenčíne, ktorý som niekoľko rokov spoluorganizovala pod názvom Trenčín si Ty, má významný regionálny i nadregionálny rozmer. Jeho úspešná realizácia zvýši atraktivitu krajského mesta Trenčín ako brány do celého regiónu. Pri jeho realizácii bude krajské mesto potrebovať nevyhnutnú intenzívnu súčinnosť s regionálnou samosprávou ako aj štátnymi inštitúciami, o ktorú sa z pozície županky zasadím.

### **Trenčiansky hrad**

- Jedinečnosť Trenčianskeho hradu ako dominanty krajského mesta i celého Trenčianskeho kraja priťahuje prirodzenú pozornosť návštevníkov a turistov. Ako županka iniciujem väčšie zapojenie hradu do života mesta v spolupráci s Mestom Trenčín.

